

TÁJÉKOZTATÓ A KUTAK ENGEDÉLYEZÉSÉRŐL

Az elmúlt időszakban a kutak legalizálásával kapcsolatosan a médiában többször is elhangzottak pontatlan információk.

Ezek pontosítása és a hivatalos szervekhez érkező számos lakossági megkeresés miatt szeretnénk az alábbiakról tájékoztatást adni.

A kutakat – függetlenül a típusuktól, kialakításuk és használatbavételük időpontjától – a jelenleg hatályos, vonatkozó jogszabályok alapján **nem bejelenteni, hanem engedélyeztetni kell.** A kutak megépítéséhez, átalakításához, üzemeltetéséhez és megszüntetéséhez a helyi vízgazdálkodási hatóságtól engedélyt kell kérni.

Abban az esetben, ha a vízkivételt biztosító kút vízjogi engedély nélkül került megépítésre, vagy attól eltérően került megvalósításra, fennmaradási engedélyt kell kérni. **Tekintettel arra, hogy a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (továbbiakban: Vgtv.) nem tesz különbséget a vízkivételt biztosító kutak között, így ezek utólagos engedélyezésének hatásköre megoszlik a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörrel rendelkező jegyző, illetve a vízügyi és vízvédelmi hatáskörrel rendelkező fővárosi, és a kijelölt megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok (a továbbiakban: katasztrófavédelmi igazgatóság) között az alábbiak szerint:**

I. települési önkormányzat jegyzőjének helyi vízgazdálkodási hatósági jogköre

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 24. § (1) bekezdése a települési önkormányzat jegyzőjének engedélye szükséges olyan kút létesítéséhez, üzemeltetéséhez, fennmaradásához és megszüntetéséhez, amely a következő feltételeket együttesen teljesíti:

- a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló kormányrendelet szerint kijelölt, kijelölés alatt álló, illetve előzetesen lehatárolt belső, külső és hidrogeológiai védőidom, védőterület, valamint karszt- vagy rétegvízkészlet igénybevétele, érintése nélkül, és **legfeljebb 500 m³/év vízigénybevétellel kizárólag talajvízkészlet** vagy parti szűrésű vízkészlet felhasználásával üzemel,
- épülettel vagy annak építésére jogosító hatósági határozattal, egyszerű bejelentéssel rendelkező ingatlanon van, és magánszemélyek részéről a **házi ivóvízigény vagy a háztartási igények kielégítését szolgálja, és**
- **nem gazdasági célú vízigény;**

Lényeges, hogy a felsorolt feltételek (a kút nem érint karszt- vagy rétegvizet, 500 m³/év vízigénybevétel alatti, a kút épülettel rendelkező ingatlanon van, magánszemély a kérelmező, a kút házi ivóvízigény vagy a háztartási igények kielégítését szolgálja; a kút nem gazdasági célú vízigényt szolgál) **együttes fennállása esetén tartozik a fennmaradási engedélyezés a jegyző hatáskörébe.** Mivel a jogszabály együttes feltételeket ír elő, ezért bármelyik feltétel nem teljesülése esetén a Katasztrófavédelmi Igazgatóság jár el engedélyező hatóságként, nem a jegyző.

II. Területileg illetékes vízügyi hatóság (katasztrófavédelmi igazgatóság) hatásköre

Amennyiben a fenti feltételek közül bármelyik nem teljesül, akkor nem a jegyző, hanem a területileg illetékes **Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság** hatáskörébe tartozik a kút fennmaradási engedélyezési eljárása!

Vízjogi fennmaradási engedélyezés

A fennmaradási engedélyezési eljárás iránti kérelem benyújtása előtt tervdokumentációt kell készíttetni a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 2. melléklete szerint. Fontos, hogy a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII.23.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) szerint tervdokumentációt csak olyan tervező készítheti, aki a Magyar Mérnöki Kamara erre följogosító szakterületi tervezői jogosultságával rendelkezik.

A fennmaradási engedélyezési eljárás iránti kérelemnek tartalmazni kell a BM rendelet által előírt adatokat. A kérelemhez az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény Mellékletének XXII. pontja szerint 5.000,- Ft-os illetéket kell megfizetni. A kérelemhez csatolni kell a tervdokumentációt és a tervező mérnöki jogosultságát igazoló igazolásokat a KHVM rendelet szerint.

Amennyiben a kút házi ivóvízigény kielégítés céljából létesült, akkor az engedélyezési eljárásba szakhatóságként a megyei kormányhivatal népegészségügyi hatáskörben eljáró elsőfokú hatóságát (a kormányhivatal Népegészségügyi Osztálya, régi nevén ÁNTSZ, még régebbi nevén KÖJÁL) is be kell vonni. A kérelem benyújtását megelőzően az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat egyes közigazgatási eljárásaiért és igazgatási jellegű szolgáltatásaiért fizetendő díjakról szóló 1/2009. (I.30.) EüM rendelet 1. melléklete alapján szakhatósági díjat (23.900,- Ft) is be kell fizetni a Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály 10023002-00301253-00000000 számú számlaszámára (a közlemény rovatba a nevet, címet és „ivóvíz szakhatósági díja” elnevezést kell feltüntetni).

A szakhatósági díj befizetéséről szóló bizonylatot a kérelemhez szintén csatolni kell.

A fennmaradási engedélyezési eljárás során szakértőként be kell vonni az illetékes Katasztrófavédelmi Igazgatóságot annak megállapítására, hogy a kút nem veszélyeztet karszt- vagy rétegvíz készletet.

Csak a szakhatósági hozzájárulás, valamint a szakértői vélemény esetén adhat ki a jegyző fennmaradási engedélyt!

Fontos, hogy a fennmaradási engedélyezési eljárást a jogalkotó kiterjeszti mind az ásott, mind a fúrt kutakra. Vagyis minden olyan kútra vonatkozóan fennmaradási engedélyt kell kérni, amelyet engedély nélkül létesítettek.

Fontos, hogy csak akkor kell a szakhatóságot bevonni, ha a kút ivóvíz igény kielégítésére szolgál. Vagyis amennyiben van vezetékes ivóvíz az ingatlanon és a kút pl.: csak locsolásra, vagy állattartásra szolgál és ez nem gazdasági célból használják, akkor nem kell a Népegészségügyi Főosztályt szakhatóságként bevonni. A szakhatóság az eljárása során a kérelmezőt akkreditált laboratórium vízmintavételre kötelezi és megfelelő vízminőség esetén adja meg a szakhatósági hozzájárulását.

A Katasztrófavédelmi Igazgatóság hatáskörébe tartozó fennmaradási engedélyezési eljárás során más szakhatóságokat is bevonhat az eljárásba. A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX.4.) Kormányrendelet szerint attól függően, hogy pl. ha a kút termőföldre gyakorol hatást, vagy ha a tevékenység erdőt, védett természeti területet, vagy kulturális, örökségvédelmi területet érint stb. akkor a Katasztrófavédelmi Igazgatóság köteles az illetékes szakhatóságot, szakhatóságokat bevonni az eljárásba.

Gazdasági célú vízigénynek minősül minden, a háztartási igénytől eltérő, azt meghaladó vízigény. A gazdasági célú vízigénybe beletartozhat a locsolás, vagy az állattartás is, amennyiben ezzel az engedélyes nem a saját háztartási igényeit elégíti ki, azaz a víz használatával gazdasági haszonnal járó tevékenységet végez.

A Vgtv. alapján **nem kell a vízhasználónak vízkészlet járulékot fizetnie** a vízjogi engedélyenként évi 500 m³-t meg nem haladó vízmennyiség után, vagyis sem járulékot, sem adót nem kell fizetni.

A Vgtv. 29.§ (7) bekezdése alapján **mentesül a vízgazdálkodási bírság megfizetése alól az a létesítő, aki 2018. január 1-jét megelőzően engedély nélkül vagy engedélytől eltérően étesített vízkivételt biztosító vízilétesítményt, ha**

a) a vízjogi fennmaradási engedélyezési eljárást 2018. december 31-ig kérelmezi, és

b) az engedély megadásának feltételei fennállnak.

A bírság összege a Vgtv. alapján jogi személy esetén az engedély nélkül létrehozott építmény értékének 80%-áig, engedély nélküli vízimunka vagy vízhasználat esetén 1.000.000,- Forintig, természetes személy esetén 300.000,- Forintig terjedhet!

Amennyiben az engedély nélkül megvalósított vízkivételt biztosító vízilétesítmény vízgazdálkodási, környezet- vagy természetvédelmi szempontból káros és az átalakítással sem szüntethető meg, a vízjogi fennmaradási engedély kiadására irányuló kérelmet el kell utasítani és emellett az építtetőt a létesítmény megszüntetésére (elbontására) kell kötelezni.

A jelenlegi jogszabályi háttér:

- vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 28-30.§;
- a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet 24.§;
- a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet

- a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV.29.) Korm. rendelet 16/A. §, 16/B. §, 16/C. §.
- az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X.25.) Korm. rendelet